

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת לך לך תשפ"ב

גליון: 80

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

לעשות נפשות להשם יתברך

פניני הפרשה

לך לך מארצך ממולדתך מבית אביך אל הארץ אשר אראך (יב א)

לכאורה היה צריך לומר מקודם "מולדתך ובית אביך" ולאחר מכן "ארצך". אולם אפ"ל ש'ארץ' רומז על 'מלכות' כמובא ב'עץ חיים' (שער ציור עולמות פ"א. ועיוין ב'ליקוטי מוהר"ן' פ"ב ב על הפסוק: לה' הארץ ומלוואה) וזהו הדבר הראשון להמליך את השי"ת בעזבו 'ארצו' – 'מלכות' שלו, וידבק בבחינת 'ארץ' שהקב"ה ציווה: "אל הארץ אשר אראך", וכשיש עול מלכותו יתברך כבר אפשר לעזוב את מולדתו ובית אביו.

"אל הארץ אשר אראך" (יב א)

אפשר לדייק לשון "אראך" ולא אשר אומר לך. ד'ראיה' רומזת על חכמה ודעת וכמובא על הפסוק "ותפקחנה עיני שניהם" (עיין ליקוטי מוהר"ן טז ועוד), וזאת מה שהיה בארץ ישראל, וכדבריהם (קידושין מט): "עשרה קבין חכמה ירדו לעולם תשעה נטלה ארץ ישראל".

כן אפ"ל דר"ת וס"ת של "אראך" הוא כ"א, כמספר שם 'אק"ה' הרומז על רצון, (שהוא מלשון אני רוצה, ליק"מ ו) ועיקר קבלת הארץ הוא ע"י השתוקקות, וכמו שאנו רואים במשה רבינו שהתגעגע לארץ ישראל, וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (קנ"ה) על ההשתוקקות של משה רבינו לארץ ישראל, ובהמשך דבריו שם: 'צריך כל אדם לבקש מהשם יתברך, שיהיה לו כיסופין ונגעוים לארץ ישראל'.

"לך לך מארצך... והיה ברכה" (יב א ב)

בדברי רש"י על "והיה ברכה" הברכות נתונים בידך. אפ"ל לך לך בגימטריא 'מאה', וכבר מובא על החיוב לברך מאה ברכות בכל יום (מנחות מ"ג ע"ב), ואשר בכוחם עוצרים את המגיפה וממשיכים את הברכות, ועיין בספר 'פני דוד': מאה ברכות עם ב' כוללים לשתי התיבות גימטריא תרע"ו, שבמאה ברכות ניצל מהקללות שבהם תרע"ו אותיות, ולעומת קללות יהיו ברכות. וזהו "לך לך" בכוח המאה ברכות ממשיכים את כוח הברכה, "והיה ברכה". (ועיין בארכה בספר 'המברך יתברך' מהגר"מ שכטר בהמשכת הברכה ע"י מאה ברכות).

ואפשר להוסיף על כך בדברי רש"י, על תיבת "לך לך" – להנאתך ולטובתך – דבזה רמזים ענין הברכות, וביחוד 'ברכת הנהנין' שיש בהם 'להנאתך ולטובתך', וד"ק.

וכן הא 'אברהם אבינו' קירב בני אדם להשי"ת בכוח הברכות שבירכו אצלו. (ועיין בספר 'המברך יתברך' עמ' מה ע"כ).

"ונברכו בך כל משפחות האדמה" (יב ג)

הנה אנו רואים הדגש על 'משפחות' שבזה יתברכו, דזה רומז על קדושת וטהרת בני ישראל, וכדברי 'לדעת זקנים' על הפסוק (בראשית ח יט) "למשפחותיהם יצאו מן התבה". וכי יש משפחה לבהמה, אלא אותן שדבקו במינן זכו להיכנס וליצא מן התיבה.

וכן הוא ב'תענית' (לא). על בנות ישראל בט"ו באב: 'תנו עיניכם למשפחה', וברש"י: ואם בניך יהיו מיוחסים, יהיו הכל קופצים עליהם להינשא להם.

"ויילך אברהם כאשר דבר אליו ה'" (יב ד)

בתחילת הציווי כתוב בלשון 'אמירה' - 'ויאמר ה' אל אברהם לך לך' – 'אמירה' לשון רכה. ובכאן – בהמשך כתוב לשון 'דיבור' – 'ויילך אברהם כאשר דבר אליו ה' – דבור לשון קושי, כי בהתחלה מראים לאדם קיומו והארה, אך בהמשך צריך להילחם מתוך הקושי. ובי'ליקוטי הלכות' (תוה"מ ב א): 'כי זהו מדרכי התשובה שבתחילה מקרבין אותו מלמעלה ואחר כך מרחקין

ואפילו אם לא יפעל כי אם תנועה בעלמא, שיינס בהם איזה הרהור תשובה או התעוררות לפי שעה, גם כן טוב מאד, מכל שכן שיכול להיות שברבות הימים, כשידבר עמהם ויחזור וידבר, אולי יזכה לעוררם באמת להשם יתברך ולקרובם לעבודתו יתברך - אשר אין דבר גדול מזה, כמובא בכל הספרים בפרט בזהר הקדוש (שמות כח:): 'זכאה מאן דאחד בידא דחיבא וכו' וקדשא בריך הוא משתבח בה בכל עלמין'.

והאריך לדבר עמנו כמה וכמה פעמים מזה, וזירז אותנו לזה מאוד בכמה מיני לשונות... ופעם אחת קרא אותנו עצים יבשים על שאין אנו מולידים נפשות שיתקברו להשם יתברך על ידינו.

והיה צועק הוי הוי, גיוואלד גיוואלד

ועוד על עבודת הקודש של אברהם אבינו בקירובו בני אדם לעבודת ה', הוא בספר 'חיי מוהר"ן' (שצ"ה): אברהם אבינו היה מקרב בני הנעורים להשם יתברך. כי היה מגיר גרים כידוע (בראשית רבה לט). ודרכו היה שהיה בא בתוך העיר, והיה רץ בתוך העיר, והיה צועק הוי הוי, גיוואלד גיוואלד... והוא היה טוען עמהם הרבה שהם כולם בטעותים גדולים, כי היה בקי בכל השכליות והסברות של דרכי העבודה זרה שלהם, כי העבודה זרה של הקדמונים היו להם בזה כמה סברות ושכליות של טעות. ואברהם אבינו עליו השלום היה בקי מאד בכל סברותיהם ודרכי טעותיהם. והיה מוכיחם ומראה להם שהכל טעות, וגלה להם האמונה הקדושה האמתית...

והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה לגלות האמונה הקדושה בעולם. והיה מחבר ספרים הרבה מאד על זה, אלפים ספרים. והיו לו בנים הרבה, ומסתמא מאחר שהיו בניו, היו כולם הולכים בדרכי השר, כי אפילו ששמעאל עשה תשובה (בבא בתרא טז): אך אחר כך כשרצה אברהם אבינו להשאיר ספריו וחכמתו בעולם, היה חוקר ומתבונן בעצמו למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, עד שנסכם אצלו להניח הכל ליצחק אבינו, ומסר לו הכל.

ואחר כך היה יצחק גם כן הולך בדרכי זה, והיה מגיר גם כן גרים הרבה, וחייב גם כן ספרים הרבה מאד בענין חיזוק האמונה הקדושה. והיה מתבונן גם כן למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, כי גם עשו הטוב בעיניו והטעה אותו עד שהיה אוהבו, כמבואר שהיה מרמה את אביו בדבריו, והיה שואלו אבא איך מעשרין את המלח וכו'. אבל אף על פי כן התבונן יצחק בדעתו, עד שנתברר לו שהעיקר הוא יעקב ומסר לו הכל.

וכן יעקב, היה עוסק בזה לקרב בני הנעורים להשם יתברך... והוא למד עם כל בניו דרכי האמונה הקדושה, כי היו כולם צדיקים. אך אף על פי כן חקר בדעתו למי למסור כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו ללוי, ולכולם מסר ראשי פרקים. ועל כן שבת לוי היו דבוקים וחזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם. ועל כן שבת לוי לא טעו בעגל, וגם לא היה עליהם שום עבודת מצרים, כי שבת לוי היו חזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם.

ועבודה זו, אנו רואים בהמשכיותו של אברהם אבינו לדורות הבהאים אחריו, כדברי הפסוק (יח יט): "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט".

וצעד גם אנו, בדרכיו של אברהם אבינו, נהיה מתלמדים, נרבה ונבולנו בתלמידים ובחברים, בהארת דרכי השי"ת, לנו, לבנינו, ולכלל עמך בית ישראל הקרובים והרחוקים גם יחד, ונעשה נפשות להשי"ת.

השבוע בפרשה אנו קוראים על מידת החסד של אברהם אבינו, וכדברי רש"י על הפסוק: "ואת הנפש אשר עשו בחרן": שהכניסן תחת כנפי השכינה. במדרש תנחומא (יב) על הפסוק: "וזרע צדקה שכר אמת", זה אברהם שזרע צדקה והיה מאכיל עוברים ושבים, שנאמר: "ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' קל עולם" (בראשית כא, לג). לאחר שהיה מאכיל ומשקן, היו מברכין אותו. ואמר להם: לי אתן מברכין? ברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אכל ומשקה ונותן בהם רוח... והיה מלמדם ברכות וצדקות. הוא שאמר הכתוב: "ואת הנפש אשר עשו בחרן" (בראשית יב, ה).

אמר רבי אלכסנדר, אלמלא נתכנסו כל הבריות לעשות יתוש אחד, אין יכולין לעשות. ומהו הנפש אשר עשו, שהיה מלמדן יראת שמים ומורה להן את התורה. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אתה זרעת את הצדקה והודעתני בעולם, שכר אתה נוטל, שנאמר: "שכרך הרבה מאד".

אלפיים שנות תורה – מזמן אברהם אבינו

ובגודל המשכת אור התורה בעולם – ע"י אברהם אבינו, נוכל ללמוד, מדברי חז"ל (עבודה זרה ט). על הא דתנא דבי אליהו: ששת אלפים שנה היה העולם, שני אלפים תהו, בלא תורה. שני אלפים אחריהן, הן "שנות תורה", ושני אלפים אחריהן הן השנים הראויות להיות "ימות המשיח", שראוי לבוא בהם המשיח.

והגמרא מבארת את הברייתא: שני אלפים שנות תורה, מאימתי מתחילין למנות אותן? ולאחר דין ודברים – מתרצים: שאינם מתחילים מזמן מתן תורה, אלא מהזמן שנאמר עליו "ואת הנפש אשר עשו בחרן". והיינו, מעת שאברהם אבינו הכניס נפשות תחת כנפי השכינה, ושיעבדם לתורה, מהעת ההיא מתחילים למנות שני אלפים של תורה.

להשקות האילנות

וכך הם הדברים ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה נח) על עבודתו של אברהם אבינו, אברהם הוא בחינת 'חסד' (זהו תולדות קמה, ועוד), ומובא בגמרא (סוכה מט) על הפסוק "ותורת חסד על לשונה", זה הולמד תורה על מנת ללמדה. על כן זה מה שנאמר אצל אברהם "ואת הנפש אשר עשו בחרן", שהוא למד תורה כדי ללמדה לאחרים.

ומה נמלך להסמיק מהמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' על הפסוק בפרשייתנו (יב ט) 'ויסע אברהם הלך ונסוע הנגבה', מלשון 'ללחלח הנגיבה', שזהו בעצם עבודתו של אברהם אבינו, להכניס רוח חיים, רוח קדושה, ב'נגב' באלו ה'יבשים' מעבודת הבורא. וב'סיפורי מעשיות' (מעשה ג') בתחילת המעשה מסופר, על צוואתו של להכנס לבניו - לפני הסתלקותו: שמותר להם לעסוק בעוד פרנסות, אבל בזה תשתדלו להשקות אילנות, וכבר הסמיכו לכן; שהכוונה הוא להשקות 'בני אדם' הנקראים 'עצי השדה', להפיח בהם תורה ועבודת השם.

ובהקשר לכן, הלא הם הדברים הכתובים על ספר (חיי מוהר"ן תקמג): היה מדבר הרבה עמנו והזהיר אותנו מאד לקרב נפשות להשם יתברך, להשתדל לדבר הרבה עם בני אדם כדי לעוררם ולהשיבים לקרבם להשם יתברך. ורצונו היה אפילו לדבר עם בני העולם שיחות חולין בעסקי העולם, אולי יצמח ויתגלגל מזה דיבורים שיעוררו אותם להשם יתברך,

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה כמשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"אל הארץ אשר אראך" (בראשית יב א)

עלייתם של החסידים מפולין לארץ ישראל – והתוכנית להקים כפר ברסלבי !

היה זה החסיד רבי לייב רוזנפלד, וכפי שכונה בפי כל: רבי לייבל פראמפולר מפולניה, בן לאביו רבי אברהם מלע, שהיה תלמיד חבר להרה"ק מגארליץ - בנו של ה'דברי חיים מצאנז' ז"ע.

בנפש צמאה ניחן רבי לייבל, ובנפלאות ההשגחה התוודע אל אורו של הנחל הנובע שהחל לזרוח לבולבין ונפשו קשורה בנפשו. ר' לייבל החל לעסוק בהדפסת ספרי רבינו, והיה הראשון מבין אנשי בבלין - שהכניס עצמו לעבודת קודש זו, בשנת תרט"ט.

גדולי ומאורי התורה והחסידות נתנו לו 'מעוות קדימה' כשהדפיס בפאר והדר את 'ספר המידות' עם מראה מקומות מהרה"ק רבי צדוק מלובלין, והרה"ק מטטערהרין, כשמוצאים ברישימת התורמים 'בתי חסידים' של גור, בעלזא, טריסק, קוזניץ, אלכסנדר, סוקולוב, קוזמיר, ראדין, העלים, הוסיטין ועוד. ר' לייבל איש מעשה הוא, ומשהבין כי הרבי חפץ שכל יהודי יקום ויעלה לארץ הקודש - החל רוקם מחשבות ואורג תפילות לזכות לעלות ולהתאבק בעפרה. ובאחד הימים בלכתו ברחוב נטפל אליו 'שיגן' אחד והפליא בו את מכותיו, ראה בכך רמז מהשמים שהגיע העת לעשות מעשה ולעלות לארץ ישראל. מה גם שבאותם הימים התקבל בביתו צו-התייצבות עבור בנו בכורו יעקב - בלשכת הגיוס של הצבא הפולני, אז בשלה בו ההחלטה הסופית, כי בא מועד !

תחילה הפליג בגפו, ומשמצא דירה בירושלים העתיקה, חזר מפולין כדי להביא את משפחתו, כשהשאיר את עבודת ההדפסה בידי רבי אהרן לייב ציגלמאן הי"ד.

ר' לייבל אינו מסתפק בכך שזכה לדור בפלטין של מלך, כל אימת שצועד הוא בין הסמטאות העתיקות אל הכותל המערבי, נזכר הוא בידידיו ורעיו שמעבר לים ומהרהר ללא הרף: איך מביאים אותם מהגולה לכאן ?

במקום שאין אנשים - השתדל להיות איש, הוא מרגיש כי השליחות מוטלת על כתפיו להעלות יהודים רבים ככל היותר לארעא קדישא. והיה זה שנים רבות לפני שאי מי יוכל לעשר את החורבן הגדול הממשמשש שיואר על יהדות אירופה.

וממחשבה למעשה, אחת לכמה שנים הוא מטלטל עצמו ומפליג לח"ל, מכתת רגליו בין קיבוצי אנ"ש בפולין, מתפלל בבתי החסידים דברסלב, ולאחר התפילה עושה נפשות לארץ הקודש, כשהוא מתאר בחן ובמתק-לשון את אורח החיים בה, למען ידעו כי אמנם מעבר לים היא אך לא בשמים.

כן הלך ונרקם אז רעיון 'עיר גנים' - הקמת מושבה בארץ הקודש לחסידי ברסלב בהי' ירושלים. ובייסוד הרעיון - התקיימה אסיפה רבתית בבית הכנסת ברסלב שבעיר העתיקה, בה הוחלט להתאחד אנ"ש בארץ ובפולין להוציא לפועל את המושבה של חסידי ברסלב בארץ הקודש.

בין המכתבים שכתב ידידו החסיד רבי משה באגומולני - שהתקרב ע"י רבי ישראל קאדונר זצ"ל, אנו מוצאים כתוב: "...הנהלת הישוב צריך להתנהל ע"פ דרך רבינו הק' שלימדנו באומרו: שגם לחם עם אוג'נקעס (מלפפונים) זה מאכל טוב מאוד. ועל פי זה נשגשו ונעלה מעלה מעלה בעזרת השם יתברך, יש לנו על מי לסמוך: אל כוח רבינו הקדוש שאמר אני מגרתי ואגמור".

ועוד במכתב שכתבו חסידי ברסלב בלודז': "ע"פ החלטת אנ"ש די בירושלים ה' עליהם יחיו. לייסד נקודת ישוב ע"ש רביה"ק בתור 'עיר גנים' בארצנו הק' בשם 'כפר ברסלבי', בכדי לכבוש דרך סלולה שיכולו במשך הזמן לעלות כמה וכמה משפחות מאנ"ש לארץ ישראל, כפי שהודיע רבינו הק', אשר אי אפשר להיות איש ישראלי כי אם ע"י ארץ ישראל".

תוכנית 'עיר גנים' אמנם לא יצא לפועל עקב מניעות שונות, אך הביאה רוח התלהבות שרבים מרוסיה ומפולין עלו להשתקע בארץ ישראל, ובכך מילטו עצמם מן החורבן הגדול שהתרגש ובה כמה שנים לאחר מכן על יהדות אירופה. כן התייסדה אז בשנת תרצ"ב 'ישיבת נחמני' ע"ש רבינו.

והנה לנו עוד קטע מכתב - של אחד מני רבים שזכו לעלות לארץ ישראל בזכותו, בשם ר' משה אהרן בר יוסף מלודז', כשמתאר את בואו של ר' לייבל לעירו בשנת תרצ"ג: "...כמו מלאך היה נראה, בבגד המשי הארוך עם פסים בלי צווארון, עם אבנט מאותו הבד כמנהג יושבי ירושלים, מגבעת עם שולים רחבים... בבית החסידים של הברסלבי היה חג ממש, בבואו - כולם עמדו סביבו, כל אחד רצה לידע על ירושלים, על קבר רחל, מערת המכפלה והכותל המערבי, ואם היה בצפת על קברו של האר"י ז"ל, כולם הסתלו עליו במין קנאה... ובין דבריו של ר' לייבל: "כל פסיעה ופסיעה בו קודש, הולכים כל לילה לכותל לערוך תיקון חצות, ולפני זה הולכים למקוה טהרה. ובלילה יש שמירה מהאנגלים ולא פוחזים מהערבים. יש גם בית חסידים של ברסלב בירושלים, וגם בתל אביב ישנם ברסלוב, ומתאספים אצל ר' זאב לשלש-סעודות ולומדים ליקוטי מוהר"ן..." (ע"פ ספר "אש תמיד תוקד")

המשך פניני הפרשה

אותו ויש לו ירידה, ואזי צריך להתחזק עצמו בכל מה שיוכל ולא יניח עצמו ליפול לגמרי ח"ו, ואזי הירידה היא תכלית העלייה, וזוכה לחזור ולעלות אל הקדושה במעלה יתרה'

"בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן" (יב ד)

אפ"ל ע"פ המובא בדברי ה'זהר הקדוש' (בראשית עח). שמי"ב שנים ולמעלה, הנשמה מתחלת להתעורר לעבוד העבודה שניצטווה, וזה מה שכתוב: "ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה", כי שבעים במספר קטן הוא שבע, ועוד חמש הרי י"ב שנים, (בפירוש 'מתוק מדבש': כי האדם נשלם בפרצוף שלם אחר ט' שנים ויום אחד, אחר כך עוברות עליו ג' שנות ערלה, הרי י"ב שנים שאז כבר מתחיל להתעורר בו כח הנשמה, כעין שאמרו חז"ל שבן י"ב שנה הוא מופלא סמוך לאיש, ואחר כך באה שנה הרביעית שאז 'היה כל פרוי קדש הלולים לה' עד שיגיע ל"ג שנים ולמעלה לומר על הא דמייירי ב'בן הבר מצוה', ד'בן שלש עשרה למצות' הוא גימטריא של הפסוק הכתוב כאן "ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה" ועוד עשרה - נגד י' הדברות שבהם כלולים כל המצות (כמובא באריכות בדברי רבי סעדיה גאון, ובדברי הרמב"ן).

כן אפשר לומר בדרך רמז, מה שכתוב "בצאתו מחרן" דיוצאים משנות הערלה ונכנסים לשערי הקדושה מגיל י"ג שנה. 'ב'צאתו מ'חרן' ר"ת בר מצוה, רמז על כניסתו לעול מצוות וקבלת הנשמה הרמוז בפסוק זה, ויוצאים מ'חרן' משליטתו של יצר הרע. וכמובא על כך.

"ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן" (יב ה)

מהא דכתוב בריש; "רכוש" ולאחר מכן "ואת הנפש" אפשר להסימך לכך הא מה שכתוב: שצדיקים חביבי עליהם ממונם יותר מגופם, (סוטה יב. חולין צא). ובדבריהם שם: וכל כך למה, לפי שאין פושטין ידהו בגזל. ויעוין ב'ליקוטי הלכות' (אבדה ומציאה ג י'): 'ע"כ חזר יעקב אבינו על פנים קטנים כי צדיקים ממונם חביבי עליהם וכו' ואין זה מחמת תאוות ממון ח"ו, אדרבא מחמת שמוזוה וקשה בעיניהם מאד כל עסקי העולם, שצריכין לעסוק בשביל פרנסה מחמת שמתבטלים ע"ז מדברי תורה, ואעפ"כ בהכרח לעסוק גם בזה בשביל פרנסה המוכרחת, ע"כ זה החפץ והממון שכבר בא לידם, שומרים אותו היטב שלא יהי' נאבד ח"ו, שלא יצטרכו לחזור ולהתבטל מדברי תורה ח"ו בשביל זה'.

ואפשר גם לדייק מכם דכותב "אשר רכשו" "ואשר עשו" - דאדם רוצה לקב שילו' על מה שטרח על כך, ועל מה שהשקיע בזה. וכבר מובא על כך שהאדם ירד לעולם מלא נסיונות, ותפקידו 'לעבוד ולעמד בנסיון' (לשון ה'מסילת ישרים'), לא בתורת לחם חסד ומתנה, והוא הנזכר ברבותינו שלא יאכל אדם שכרו בבחינת 'נחמא דכסופא' - לחם בושא - כן אפ"ל בדרך חצות, דבזכות של "כל רכושם אשר רכשו" ב'ממון' - אפשר לפעול רבות ולעשות נפשות להש"ת - אם יודעים לנצל היטב את הממון לצורך צדקה. וזהו הכתוב בהמשך: "ואת הנפש אשר עשו".

"הלך ונסוע הנגבה" (יב ט)

"נגבה" רומז ל'חכמה', 'הרוצה להחכים ידיים' (ב"ב כה:), לחכמת התורה מתחילים מהקל אל הכבד, לאט ובמתנות, בריש; 'הלוך' ולאחר מכן 'ונסוע'. בתחילה זה צר לאדם, ולאחמ"כ זה מתרחב.

"אמרי נא אחותי את למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגלגל" (יב יג) ע"ד המובא (משלי ז') "אמור לחכמה אחותי את" וזהו על חכמת התורה המטיב לאדם, ומחיה את נפשו, בעולם הזה, ולעתידי שזה יהיה טלל תחיה, כמובא בדברי חז"ל.

ואפשר לדייק על 'אחותי' ולא 'אשתי' מהא המובא מהגאון רבי מאיר שפירא מלובלין, שהטעם שאנו קוראים לו בשם 'בר מצוה' הוא לומר: שהמצוות שהאדם זוכה לקיים, הוא לעשה דבוק בהם והם נעשים דבוקים בו, דגמת הקשר של בן לאביו, שלא יפרדו לעולם ובשום מצב, מה שאין כן כשאדם נכשל בעבירה חס ושלום, הריהו נקרא 'בעל עברה' דגמת בעל שיכול לגרש את אשתו, כך העבירה אינה נשאת דבוקה בו תמיד, ויכול לנתק עצמו מהם על ידי תשובה. וזהו כאן 'אחותי', שזה קשר של נצח, לא כ'אשתי'.

יום י"א חשוון - יום הילולת רחל אמנו נלמד מדרכיה על כוח התפילה "רחל מבכה על בניה מאנה להינחם" עד שהקב"ה משיבה: "יש תקוה לאחרייתך ושבנו בנים לגבולם" ומועשה אבות סימן לבנים!...

מן הספר: מהא לישיב הנגדים | להתעורר מדרכי הצדיקים - אגל להיות אֶנְחָנו

לְדַים נְקָרִים ! לא פעם אָנוּ לומדים, או שומעים דְבָרֵי התעוררות לְרֵאת שְׁמִים, לתוֹרָה לְתַפְלָה, וּלְמַדוֹת טוֹבוֹת, אֶךְ עוֹלָה לָנוּ הַמְחַשְׁבָּה, שְׁזֶה לא מְדַבֵּר אֵלֵינוּ, אָנוּ לא אוֹחֲזִים בְּכֶךְ עֲדוֹן. פְּאוֹתוֹ דְבָר הוּא בְּסִפּוּרֵי צִדִיקִים שְׁאֵנוּ קוֹרְאִים וְשׁוֹמְעִים עַל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם שֶׁל הַצִּדִיקִים וְהַתְלַמְדֵי חֻקֵּימֵם הָאֲרוּרִים, בְּתַפְלָתָם, וּבְרֵיאת שְׁמִים שְׁלֵהֶם, וְאָנוּ אוֹמְרִים - שְׁסִפּוּרֵים אֵלוּ מְתֵאִמְרִים רַק לְצִדִיקִים הַגְּדוֹלִים, וְלֹא לָנוּ. אֶךְ הָאֵמֶת הִיא אֵינוּ פֶךְ, כֹּל דְבָר מֵהַתוֹרָה שִׁכַּת לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כֹּל אֶחָד יְכוֹל לְהַגִּיעַ לְמִקוּמוֹת גְּבוּהִים, לְעֵלוֹת וְלַהֲתַעֲלוֹת בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם. כִּכּוֹן לא מִבְּקָשִׁים מֵאֲתָנוּ - לְדַים קִטְנִים, לְהַדְמוֹת לְצִדִיקִים הַגְּדוֹלִים, אֶךְ יֵשׁ לָנוּ הַתְּבוּנָן בְּדַרְכֵיהֶם הַטוֹבוֹים, וְלַעֲשׂוֹת גַּם כֶּךְ דְבָרִים טוֹבוֹים מֵה שֶׁשִׁדְּ לָנוּ - מֵה שֶׁכִּוְחוּתֵינוּ וּבִיבְלָתֵנוּ. לְמַשֵּׁל כְּשֶׁאָנוּ קוֹרְאִים עַל הַתְּמִידִים הַצִּדִיקִים בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה - כֹּל כֶּךְ הִרְבָּה שְׁעוֹת רְצוּפוֹת, אָנוּ יְכוֹלִים וְצָרִיכִים גַּם לְהִיֵּת מְתַמְדִים, לְהוֹסִיף לָאֵט לָאֵט קֶצֶת עַל הַתְּמִידֵנוּ, מֵה שְׁמֵתִים לָנוּ. לְרַצוֹת לְהִיֵּת מְתַמְדִים - אֶגְבַּל לְעֵשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ לָאֵט לָאֵט, וְכֶךְ נִהְיֶה מְתַמְדִים בְּעִזְרַת הַשֵּׁם. וּכְאוֹתוֹ הַדְבָר בְּתַפְלָה - כְּשֶׁאָנוּ שׁוֹמְעִים עַל עֲבוֹדַת הַצִּדִיקִים בְּתַפְלָתָם, בְּכַח וּבְהַתְלַבְבוּת גְּדוֹלָה - אָנוּ יְכוֹלִים לְלַמֵּד מִכֶּךְ - שֶׁמְקָדֵי לָנוּ גַּם לְהַשְׁקִיעַ יוֹתֵר כּוֹחוֹת וּכְבוֹנָה בְּתַפְלָה. אָנוּ צָרִיכִים לְהִיֵּת אָנוּ, כֹּל אֶחָד הוּא מִשְׁהוּ אַחֵר, וְאֵין אֶחָד דּוֹמֵה לְשֵׁנִי לְעֵשׂוֹת - לְפִי מֵה שְׁאֶנְחָנוּ, מֵה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ יְכָלֵת לְכֶךְ. אֶךְ אֶת הַפּוֹיֵן וְאֶת הַדְרָה, אָנוּ לּוֹמְדִים מְדַרְכֵי הַצִּדִיקִים. כֶּךְ, אָנוּ יְכוֹלִים בְּדַבְּרָנוּ אָנוּ, לְצַעֵד בְּעֻקְבוֹת רְבוּתֵינוּ, לְהוֹסִיף דְבָרִים טוֹבוֹים וְלַהֲתַעֲלוֹת בְּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, לְקַחַת מֵהֶם דְּגָמָא - וּלְבַצֵּעַ מֵה שְׁרַבּוּתֵנוּ וְהוֹרֵינוּ אוֹמְרִים - שְׁאָנוּ יְכוֹלִים לְעֵשׂוֹת. לְעִילּוֹי נִשְׁמַת הַאֲשֶׁה הַחַשׁוּבָה מֵרַת רַחֵל בַּת ר' שַׁעֲרֵי ע"ה ירוסלבסקי יארציי"ט י"ד חשוון